

STYRINGSGRUPPEMØTE
Landstrømsforum – elektrifisering av skipsfarten

Sted og tid:

NEK, TEAMS webmøte

2. desember 2022, kl 9:30 – 11:30

Medlemmer:

Innkalt til styringsgruppemøte		Rolle	Til stede
DSB	Bjørn Myrseth	Medlem	x
Elektroforeningen	Marie Loe Halvorsen	Medlem	x
Energi Norge	Endre Ivar Sæ	Medlem	x
Enova	Elin Ulstad Stokland	Medlem	
Enova	Kristina Rystad	Medlem	x
Kystrederiene	Kenneth Erdal	Medlem	x
Kystverket	Einar Bjørshol	Medlem	x
NEK	Leif Aanensen	Styringsgruppeleder	X
NEK	Arild Røed	Forumsleder/sekretær	x
Nelfo	Jon Steinar Sjøvik Hanstad	Medlem	
NVE	Christer Heen Skotland	Medlem	x
Norsk Industri	Hans Petter Rebo	Medlem	x
Norsk Industri	Stål Heggelund	Medlem	
Norske Havner	Arnt-Einar Litsheim	Medlem	x
Reenergy	Ole Svendgård	Medlem	x
Sjøfartsdirektoratet	Svein Helge Juell	Medlem	x
Statens Vegvesen	Anita Bjørklund	Medlem	x
Reenergy	Olav Rygvold	Arbeidsgruppeleder	x
Siemens Energy	Thomas Høven	Arbeidsgruppeleder	
	Bjørn Hønsi Følling	Gjest	
	Bjarne Rygg	Gjest	x

X = Til stede

Sekretær: Arild Røed

Dagsorden:

1) Åpning

2) Godkjenning av referat fra forrige møte 2022-08-30 (Vedlegg A)

3) Orienteringssaker:

- a) Prosjektoversikt
- b) Status høring på prinsippvedtak.
- c) Status høring på veileder Havbruk + Fiskeri
- d) ~~Oppfølging av nytt mandat for Landstrømsforum~~
- e) Informasjon fra IEC TC 18 plenarmøtet 2022.

4) Hurtigbåter

Presentasjon fra Bjarne Rygg i Hurtigbåtforbundet.

5) Nordisk Landstrømsmøte

Det arrangeres Nordisk Landstrømsmøte 31/1 hos NEK.

6) Mandat for Landstrømsforum – Runde 2

I forberedelsene for styremøte i NEK 2022-12-09 er det ønske om noen justeringer. Navnet Landstrømsforum ønskes beholdt, men med en justert undertittel som kan utdype omfanget. Se følgende vedlegg:

- Vedlegg B som viser siste utkast
- Vedlegg C som viser gjeldende mandat
- Vedlegg D som viser endringene fra forrige behandling i Landstrømsforum 2022-08-30.

7) En runde rundt bordet

Hva er neste års aktuelle saker?

8) Møteplan 2023

9) Eventuelt

1 Åpning

Leif Aanensen åpnet møtet og ønsket velkommen til de fremmøtte.

2 Godkjenning av referat (Vedlegg A)

Punkt 3 d) strykes

Agenda godkjent

3 Orienteringssaker

Arild Røed orienterte om følgende punkter:

Arild Røed gikk gjennom prosjektoversikten med hensyn til publikasjoner, arbeidsprogram og ideer til nye prosjekter. De prosjektene med fremdrift siden sist møte ble fremhevet:

- Veileder havbruk er sendt på høring
- Veileder fiskeri er sendt på høring
- Prinsippvedtak 250A kontakt er sendt på høring
- Enighet internasjonalt om 11 kV for bilfraktesfartøy. Dette gjør at det arbeidet med et amendement kommer videre og kan publiseres i 2023 om resten går som planlagt.

Informasjon fra IEC TC 18 plenarmøtet 2022.

- Internasjonalt møte med 20 medlemsnasjoner som organiserer arbeidet med maritim el-standardisering, inkludert landstrøm.
- Norge har sekretariatet i denne komiteen og er derfor administrert av NEK. Arild Røed er sekretær i komiteen og Thomas Høven leder arbeidsgruppen for JWG 28 som utvikler landstrømsstandardene IEC/IEEE 80005 serien.

4 Hurtigbåter

Bjarne Rygg fra Hurtigbåtforbundet holdt en presentasjon om behovet for utbygging av landstrøm for hurtigbåter. Flere hurtigbåter er bygget for å ta landstrøm, men mange steder er dette ikke tilgjengelig.

Styringsgruppen diskuterte hva Landstrømsforum kan bidra med. Følgende ble notert fra diskusjonen:

- Parallell til utbygging av infrastruktur for elbiler
- Ikke nok strøm fra nett
- Kartlegging av hvor det er nok effekt og hvor finnes tilkoblinger
- Mange fartøy har allerede teknologi for å kunne ta landstrøm, men de får ikke landstrøm.
- Landstrømsforum kan lage en oversikt over hvor det er størst behov for utbygging av Landstrømsanlegg. En rapport eller veileder.
- Veileder for utbygging av fartøy
- Det bør tydeliggjøres hvem som har ansvaret for å bygge ut landstrøm
- Viktig å huske på at investeringer i nettet er en av de største kostnadene i forbindelse med utbygging.

Styringsgruppens forslag til hva kan Landstrømsforum kan gjøre:

- Veileder for installasjonen om bord for hurtigbåter
- Veileder for installasjonen på land for hurtigbåter, inkludert behov for areal.
- Veileder/rapport som kartlegger bruk av landstrøm og antall fartøy som trenger lading.

Aktuelle linker som ble delt i chatten:

<https://www.norskindustri.no/dette-jobber-vi-med/energi-og-klima/aktuelt/politikken-svikter-gronn-omstilling/>

<https://hrf.no/uncategorized/svaert-interessante-og-gode-innlegg-pa-arets-hurtigbatkonferanse-her-er-dag1/>

<https://hrf.no/uncategorized/hurtigbatkonferansen-dag-2-litt-mer-i-det-tekniske-spor/>

<https://lavutslipp.kystverket.no>

---

5 Nordisk Landstrømsmøte

Det arrangeres Nordisk Landstrømsmøte 31/1 hos NEK

---

6 Mandat for Landstrømsforum – Runde 2

Det ble lite tid til å diskutere mandatet og det er fortsatt en del innspill som bør diskuteres. Utsettes til neste møte

---

7 En runde rundt bordet

Utsettes til neste møte

---

8 Møteplan 2023

Arild Røed setter opp møter for 2023 basert på samme hyppighet som for 2022

---

9 Eventuelt

Ingens saker
